

- Bakgrund
- Kontaktpunkt inom EU
- Kommande uppdrag
- Sammanhang

# Bakgrund

# Förändrade förutsättningar

Teknologisk utveckling, civil industri pådrivande

Privatisering, Globalisering, Värdekedjor

Politiska system/ideologier

Nationella intressen

Hot och säkerhet

...

# Kinesiska direktinvesteringar i EU

- År 2004 lättade Kinas regering regleringar och gav privata företag generell tillåtelse att fatta beslut om investeringar i utlandet
- Kinesiska UDI i EU ökade över 90 gånger (>9000%) till ca 86 miljarder USD mellan 2003 och 2017

# Särprägel för kinesiska UDI

- Plötsligheten och hastigheten
- Inte från en "avancerad ekonomi", men från en "framväxande"
- Hög andel av UDI skett i länder mer avancerade än Kina
- Trots teknologiska och management-svagheter, avsaknad av internationella varumärken och internationell erfarenhet - snarare regeringsstöd, välvilliga institutioner
- Drivkraft att åtgärda företagsspecifika svagheter genom att sätta upp R&D-center i EU för att komma åt lokal kunskap eller förvärva ledande europeiska företag för att komma bygga tekniska förmågor
- Mycket hög grad av statligt ägande bland investerare
- Väg till kinesiska marknaden

## ISP stoppade Norstels kinesiska fabrik

Per Henricsson,  
20 december 2018



Mer i arkivet om: Kommunikation, Energi

Sommaren 2015 köpte en kinesisk fond mems-foundryt Silex i Järfälla. Ett av målen var att överföra tekniken till en nybyggd kinesisk fabrik. Tankarna var likartade vid det kinesiska förvärvet av kiselkarbidföretaget Norstel i Norrköping den 30 december 2016. Men den statliga kontrollmyndigheten ISP satte sig på tvären och stoppade Norstels tekniköverföring, avslöjar Svenska Dagbladet.



## Regeringen: Vi ska kunna stoppa utlänningar som investerar i Sverige

Regeringen vill kunna stoppa framtida utländska direktinvesteringar. Inrikesminister Mikael Damberg (S) kallar Sveriges tidigare hållning i frågan för naiv.

TT

Uppdaterad: 22 augusti 2019, 13:45 Publicerad: 22 augusti 2019, 13:45

### Det nya Kina

## Staten sålde spjutspetsbolag till Kina – under radarn

Trots militära kopplingar har tre av Sveriges mest avancerade halvledarbolag sålts till Kina, kan SvD Näringsliv avslöja. Bakom försäljningen av två av spjutspetsbolagen ligger den svenska staten.

## SvD Näringsliv

Uppdaterad 2018-12-18

Publicerad 2018-12-18

Inloggad som  
Registrator

## Säpo varnar för kinesiska och ryska pengar



Investeringar från Kina och Ryssland utgör alltid en risk – trots att de i ett utgångsläge kan verka oskyldiga och deras affärer helt legitima. Det säger Säpochefen Klas Friberg. Han varnar bland annat för kinesisk utrustning i svenska 5G-nät.

Julkin Galinér / TT

SVENSK POLITIK 8 juni 2020 08:32

## Hårdare tag mot oönskade investerare

Coronapandemin ökar risken för utländska direktinvesteringar som hotar svensk säkerhet. Nu agerar regeringen. – Det finns sektorer där det är olämpligt om verksamheten skulle köpas upp av främmande makt, säger inrikesminister Mikael Damberg (S).



NY FOI-RAPPORT

## FOI: Kinesiska investerare köper svenska företag

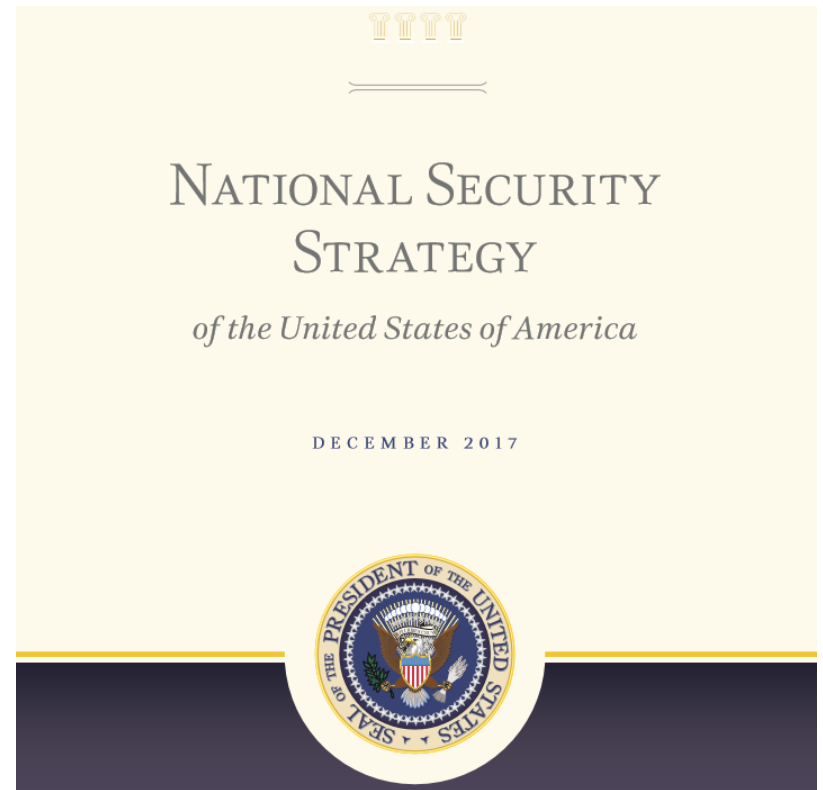
2:15 min [Min sida](#) [Dela](#)

Publicerat torsdag 28 november 2019 kl 23:04

En ny kartläggning som Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI, har gjort visar att allt fler svenska företag köps upp av kinesiska investerare. Många av företagen har verksamheter inom områden som den kinesiska staten pekat ut som särskilt intressanta.

The United States will reduce the illicit appropriation of U.S. public and private sector technology and technical knowledge by hostile foreign competitors.

While maintaining an investor-friendly climate, this Administration will work with the Congress to strengthen the Committee on Foreign Investment in the United States (CFIUS) to ensure it addresses current and future national security risks.



I

(Lagstiftningsakter)

# FÖRORDNINGAR

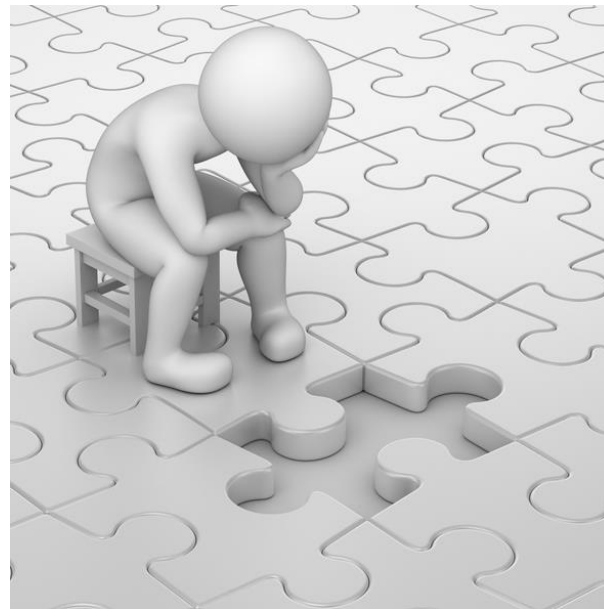
**EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2019/452**

**av den 19 mars 2019**

**om upprättande av en ram för granskning av utländska direktinvesteringar i unionen**



# År 1992 avskaffades Lagen (1982:617) om utländska förvärv av svenska företag m.m.



# Skärpta eller nya lagar (exempel)

Exportkontroll

Ändringar i  
skyddslagen  
(2010:305), 2020

Säkerhetsskydds-  
lagen (2018:585)

Lag (2018:1174) om  
informationssäkerhet för  
samhällsviktiga och  
digitala tjänster (genomför  
NIS-direktivet i svensk rätt)



Lag om utländska  
direktinvesteringar,  
2023?

Förbättrat skydd  
för totalförsvaret,  
SOU 2019:34

Lag (2022:482) om  
elektronisk  
kommunikation

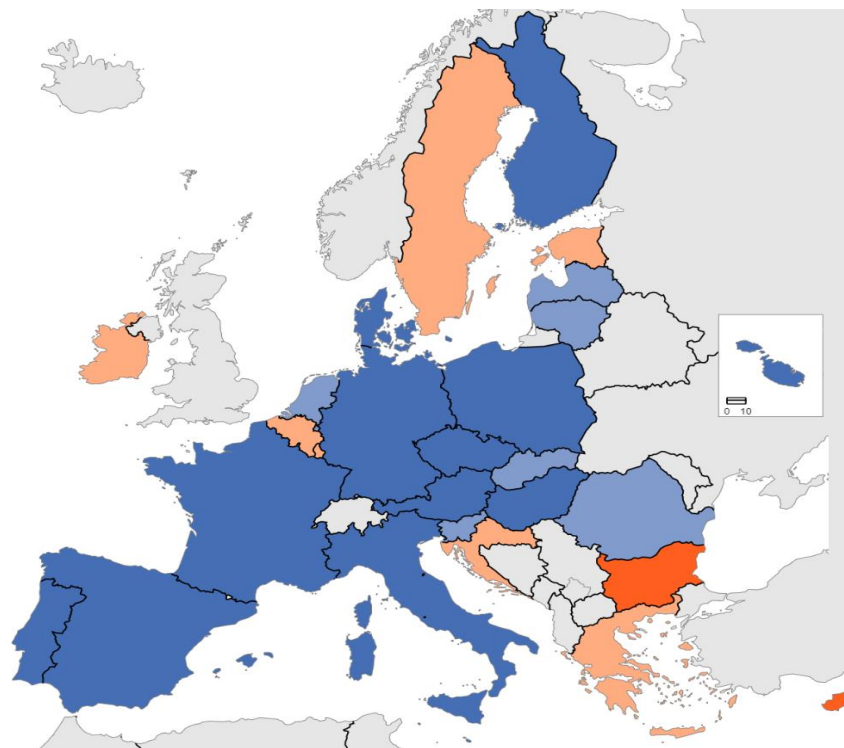
# Sveriges kontaktpunkt inom EU

# EU-länder med nationella granskningssystem för UDI

Medlemsstater med granskningssystem/verksamhet på lagstiftningsområdet  
Framtagen i juni 2022

EU-länder som i dagsläget saknar granskningssystem för UDI:

- Sverige
- Irland
- Belgien
- Grekland
- Kroatien
- Estland
- Bulgarien
- Cypern
- Luxemburg



Administrativa gränser: ©EuroGeographics ©UN-FAO ©Turkstat  
Kartografi: Eurostat - IMAGE, 05/2022

- Medlemsstater i EU med granskningssystem
- Medlemsstater i EU med granskningssystem och där uppdatering av det befintliga systemet pågår
- Medlemsstater i EU utan granskningssystem men som överväger, planerar eller har en pågående process för att anta ett system
- Medlemsstater i EU utan granskningssystem och utan någon utveckling i riktning mot att inrätta ett system

Medlemsstaternas underrättelser till Europeiska kommissionen

# Verksamheter som omfattas av förordningen

Strategiska investeringar inom exempelvis:

- a) **Kritisk infrastruktur**, vare sig den är fysisk eller virtuell, däribland infrastruktur för energi, transport, vatten, hälso- och sjukvård, kommunikation, etc.
- b) **Kritisk teknik och produkter med dubbla användningsområden (PDA)** däribland artificiell intelligens, robotteknik, halvledare, cybersäkerhet, rymden, försvar, energilagring, kvant- och kärnteknik samt nanoteknik och bioteknik.
- c) **Tillgång på kritiska insatsvaror**, däribland energi eller råvaror, samt tryggad livsmedelsförsörjning.
- d) **Åtkomst till känslig information**, däribland personuppgifter, eller förmåga att kontrollera sådan information.
- e) **Mediernas** frihet och mångfald.

# Information och utbyte av synpunkter

*Artikel 6.1 (EU) 2019/452*

Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen och övriga medlemsstater om alla utländska direktinvesteringar på deras territorium som är föremål för granskning.

# Utländska direktinvesteringar år 2021

- Globalt 1,5 biljoner euro, upp 11% från före pandemin, till EU 117 miljarder euro, ner 68%
- till Sverige ca 21 miljarder euro, högsta noteringen sedan 2008, 14 plats i världen, främst kemi och läkemedel samt livsmedel
- EU: Antalet förvärv och nyetableringsinvesteringar 9% under 2019 års nivå, (sammanslagningar/förvärv ca 16 000 st., nyetableringsinvesteringar ca 22 000 st). USA 32/39 %, UK 26/21 %, Kina 2/6 %
- IKT 30/15%, tillverkning 26/12 %

# EU-samarbetet år 2021

- Medlemsstaterna rapporterade (i enlighet med EU-förordningen) 1 563 st. ansökningar år 2021, 29 % granskats
- 73% godkändes utan villkor, 23 % med villkor. 1 % avslogs.
- 414 st. underrättelser till andra MS och KOMM (ärenden till kontaktpunkten)
- IKT 36%, tillverkning 25%, finansiella tjänster 9,5 %, parti/detaljhandel 8,5 %, bygg och anläggning 4 %, andra 17%
- USA 40%, UK, 10%, Kina 7%, Cayman 5% och Kanada 4%
- 28% av anmälda ärenden rörde flera jurisdiktioner (MS)



# Kommande uppdrag

# Direktinvesteringsutredningen



Slutbetänkande 1 november 2021  
SOU 2021:87

# Grundförutsättningar UDI-granskning

ur Kommittédirektiv 2019:50:

- Utländska direktinvesteringar är av stor vikt för det svenska samhället
- Utländska direktinvesteringar kan påverka Sveriges säkerhet

# Definition av direktinvestering

4 § I lagen avses med

1. direktinvestering: en investering som görs för att **etablera eller upprätthålla varaktiga förbindelser** mellan investeraren och det företag för vilket kapitalet görs tillgängligt för att bedriva ekonomisk verksamhet, inbegripet investeringar som möjliggör ett **faktiskt deltagande i ledningen** eller **inflytande i ett företag** som bedriver en ekonomisk verksamhet.

# Verksamheter

3 § Lagen gäller för investeringar i aktiebolag, handelsbolag, enkla bolag, enskild näringsverksamhet, ekonomiska föreningar och stiftelser med säte i Sverige som bedriver

- a) **samhällsviktig verksamhet,**
- b) **säkerhetskänslig verksamhet,**
- c) verksamhet som prospekterar, utvinner, anrikar eller säljer **råvaror** som är kritiska för EU eller andra **metaller och mineral** som är kritiska för Sveriges försörjning,
- d) verksamhet vars huvudsakliga ändamål innefattar behandling av **känsliga personuppgifter eller lokaliseringssuppgifter,**
- e) verksamhet som rör **framväxande teknologier** och **annan strategiskt skyddsvärd teknologi,**
- f) verksamhet som tillverkar, utvecklar, bedriver forskning om eller tillhandahåller **produkter med dubbla användningsområden** eller tillhandahåller tekniskt bistånd för sådana produkter,  
eller
- g) verksamhet som tillverkar, utvecklar, bedriver forskning om eller tillhandahåller **krigsmateriel** eller tillhandahåller tekniskt stöd avseende krigsmateriel.

# Anmälan av en direktinvestering

15 § Den som har för avsikt att direkt eller indirekt investera i sådan verksamhet som omfattas av 3 § ska anmäla investeringen till granskningsmyndigheten,

1. om investeraren efter investeringen på grund av innehav av aktier, andra andelar eller medlemskap förfogar över 10 procent eller mer av rösterna i ett aktiebolag eller en ekonomisk förening,
2. om investeraren genom investeringen själv eller tillsammans med annan bildar en sådan juridisk person som anges i första stycket 1 och därefter förfogar över 10 procent eller mer av rösterna i den juridiska personen,
3. om investeraren genom investeringen blir bolagsman i ett handelsbolag eller i ett enkelt bolag eller om investeringen görs i ett handelsbolag eller enkelt bolag som investeraren är bolagsman i,
4. om investeraren genom investeringen bildar en svensk stiftelse,
5. om investeraren på något annat sätt än enligt 1–4 får ett inflytande i ledningen i ett aktiebolag, handelsbolag, enkelt bolag, ekonomisk förening eller stiftelse med säte i Sverige, eller
6. om investeraren, i utbyte mot en överenskommelse om inflytande i verksamheten, avser att ställa resurser till förfogande för en verksamhet som avses i 3 § och som bedrivs av en enskild näringsidkare.

Varje investering enligt första stycket 1 eller 2 varefter investeraren förfogar över 10 procent eller mer av rösterna ska anmälas.

Anmälan ska göras innan investeringen genomförs.

# Granskning av en utländsk direktinvestering

20 § Granskningsmyndigheten ska inom **25 arbetsdagar** från det att en fullständig anmälan kommit in besluta att antingen lämna anmälan utan åtgärd eller inleda en granskning.

Beslutar granskningsmyndigheten att investeringen ska granskas, ska granskningen avslutas **inom tre månader** efter beslutet eller, om det finns särskilda skäl, inom sex månader.

# Föreslagen struktur

Granskningsmyndighet/beslutsfattare



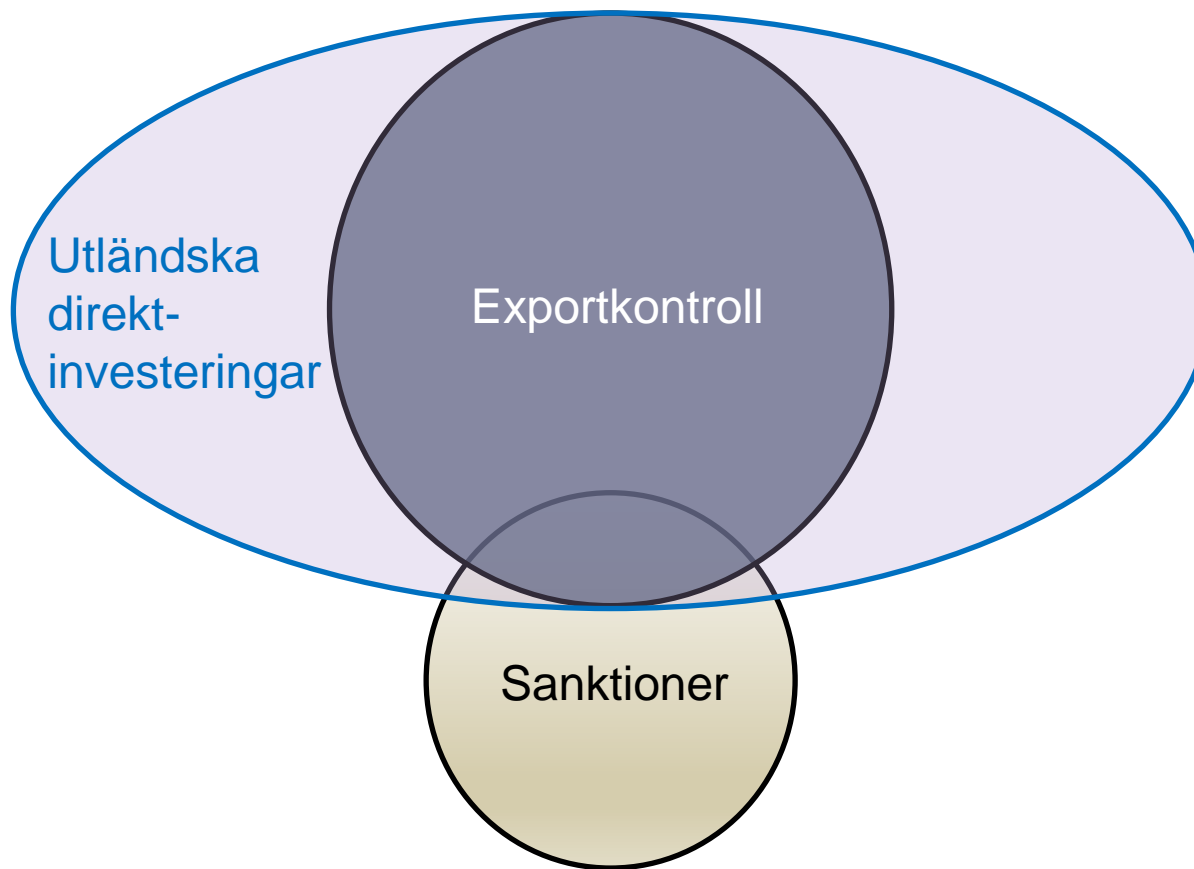
+ Granskningsmyndigheten ska i den utsträckning det behövs inhämta synpunkter från statliga myndigheter, kommuner och regioner

Samrådsmyndigheter





# Sammanhang



# Exportkontroll ↔ UDI

”Två sidor av samma mynt”.

Båda säkerhetspolitiska verktyg, som också avser att skydda, och att skapa säkra/goda förutsättningar för industri och forskning.

- Olika sätt att förvärva produkter och teknik
- Kan komplettera varandra, ex. ger UDI möjlighet att förvärva tillgång till företags förmåga till ej tillverkade produkter/ eller applikationer
- Produkter och tillverkande företag kan inte separeras i värdekedjor. ”Security of Supply”
- Exportkontroll och UDI-granskning är verktyg för sanktioner

